

Az ember, ahhoz, hogy életbenmaradásához szükséges feltételeket megteremthesse, emberré válása óta környezetátalakító tevékenységet folytat és a természeti környezetet fokozatosan művi környezetté alakítja át. Eközben viszonylag korán felismerte a környezetátalakítással kiváltott veszélyeket. E felismerésre az egyik jellemző reakció a „vissza a természethez” elv és jelszó általános elterjedése volt. A passzív védekezéstől azonban még nagyon hosszú volt az út addig, amíg az emberiség eljutott ahhoz a felismeréshez, hogy a környezetátalakítást csak a környezetvédelem szempontjainak legmesszebbmenő figyelembevételével szabad végezni.

Ugyanakkor nyomatékosan alá kell húzni, hogy amikor környezetvédelemről beszélünk, nemcsak a természeti környezet védelméről van szó, hanem annak az ember által kialakított művi környezetnek a védelméről is, amit éppen a természeti környezet veszélyeztet. Gondolok itt olyan természeti jelenségekre, mint a földrengés, vagy a felszínmozgások, amelyekről az általunk létrehozott és életünk fenntartásához nélkülözhetetlen művi környezetet kell megvédeni.

Mind a művi, mind a természeti környezet védelmében a hangsúlynak — a meglévő káros jelenségek felszámolása mellett — a megelőzésen kell lennie. Megelőzést azonban a műszaki, technológiai megoldások mellett, elsősorban a tudatos területfelhasználási, területfejlesztési tevékenység biztosít. Ez minden esetben interdiszciplináris feladat, tehát a különböző tudományok vonatkozó ismeretanyagának komplex figyelembevételét jelenti. E tudományok sorában jelentős szerep jut a környezetföldtannak.

A többirányú környezetföldtani munkavégzés egyik legfontosabb területe az építőipari feltáró, előtervező tevékenység. Minden építési tevékenység területfelhasználással jár, továbbá szinte valamennyi építési munka erőszakos beavatkozást jelent a környezet korábban kialakult egyensúlyi állapotába. Mindezek alapján leszögezhetjük, hogy a környezet alakításában az építési tevékenység meghatározó szereppel bír, ugyanakkor a környezet is sok vonatkozásban befolyásolja az építési tevékenységet.

A tulajdonképpeni építési művelet területfelhasználási, területrendezési tevékenységnek kell megelőznie. Ezek a feladatok környezetvédelmi szempontból is rendkívüli előrelátást igényelnek, hiszen nem nehéz belátni,

hogy az itt elkövetett hibák a későbbiekben nem, vagy csak rendkívüli költséggel megszüntethető környezetvédelmi problémák forrásai lehetnek. Hazánkban az elmúlt évtizedekben több új város, lakótelep épült. Ezek helyének kijelölésénél nem mindig vették megfelelő súlyllyal figyelembe a környezetföldtani viszonyokat. Így kerülhetett sor Dunaújváros helyének kijelölésére, vagy az újabb problémák közül Salgótarján, Miskolc felszínmozgás-veszélyes területeinek beépítésére.

A területfelhasználási döntések meghozatalánál természetesen több problémával is szembe kell nézni. Ilyenek:

- a legkedvezőbb beépítési lehetőségű területeket már korábban igénybe vették;
- az emberi tevékenység igen eltérő jellegű és mértékű káros környezeti hatásai a még igénybe vehető szabad területeket már terhelik, így azok használatba vételének műszaki, gazdasági paraméterei mind kedvezőtlenebbé válnak;
- a még viszonylag kedvező beépíthetőségi adottságokkal rendelkező területek térbeli elhelyezkedése nem felel meg a népgazdaság és a társadalom érdekeit szolgáló területfejlesztés irányainak.

Természetesen ilyen körülmények között sem mondhatunk le arról, hogy a viszonylag legkedvezőbb adottságokkal rendelkező területeket vegyük igénybe. Ehhez a környezetföldtan nagy segítséget nyújthat olyan kérdések tisztázásában mint:

- a felszínmozgás-veszélyes területek vizsgálata, lehatárolása, veszélyességi kategóriákba való besorolása, védekezési módok meghatározása;
- szilárd és folyékony hulladékok elhelyezésére alkalmas területek kijelölése;
- felhagyott külszíni bányák rekultiválásában való részvétel;
- a megvalósulásra kerülő építmények várható környezetátalakító hatásának előrejelzése;
- a földrengésveszélyes területek lehatárolása;
- alábányászott (alápincézett) területek lehatárolása.

A felsorolt tevékenységi körben a környezetföldtan számos jelentős eredményt ért el, nem kis mértékben megnövelve a geológusok szakmai tekintélyét a műszaki szakemberek között.

*Az eredeti anyag kissé rövidített változata.

hogy az itt elkövetett hibák a későbbiekben nem vagy csak rendkívül ritkán fordulnak elő. A feladatunk tehát az, hogy megismerjük a természetet, és az ismeretünkkel a természetet megismerjük. A természet megismerése a természettudományok feladata. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

Az ember akkor hogy érdeklődésében a természetet megismeri, amikor a természetet megismeri. A természet megismerése a természettudományok feladata. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.

A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük. A természettudományok a természetet megismerik, és az ismeretükkel a természetet megismerjük.